

LEKSAND

Kristdemokraternas yttrande gällande Kulturpolitiskt program

Leksands kommun 2024

Kristdemokraterna har tagit del av förslaget till Kulturpolitiskt program för Leksands kommun. I stort är vi positiva till programmet och hur det har tagits fram. Vi har dock några synpunkter som behöver beaktas.

1 Inledning till Kulturpolitiskt Program för Leksands kommun

Här nämns den nationella kulturpolitikens tio områden. Även det övergripande nationella målen *"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade utvecklingen"*

Kristdemokraterna anser att det finns risk för att tappa mycket av den nationella politikens fokus, då man valt att göra programmet mer hanterbart genom att endast fokusera på fem målområden.

2 Tillgänglighet

I målformuleringen nämns att ett särskilt fokus ska vara på de prioriterade målgrupperna. Här är det otydligt vilka de prioriterade målgrupperna är.

Under rubriken **Fysisk tillgänglighet**, används begreppet funktionsvariationer. Kristdemokraterna anser att begreppet "funktionsvariationer" är otydligt då det inte har någon entydig definition. Att använda begreppet funktionsvariation synonymt med funktionsnedsättning riskerar att förminska de svårigheter som många personer med funktionsnedsättning upplever. Kristdemokraterna anser därför att i detta sammanhang ska begreppet funktionsnedsättning användas.

Under rubriken **Ekonomisk tillgänglighet**, står att kulturaktiviteter ska vara kostnadsfria så långt det är möjligt.

Kristdemokraterna anser att det är otydligt vad som menas med detta. Vi ser gärna att det specificeras vilka grupper som ska erbjudas kostnadsfria kulturaktiviteter och vilken typ av kulturaktiviteter som detta ska gälla.

8 Folkbibliotek

Under denna rubrik saknas ett tydligt formulerat mål.

LEKSAND

10 Gestaltad livsmiljö

Kristdemokraterna saknar en beskrivning om vad kommunen menar med gestaltad livsmiljö samt ett mer tydligt formulerat mål under denna rubrik. Att hänvisa till ett förslag på ny översiktsplan i ett kulturpolitiskt program är inte bra.

11 Samverkan och dialog

Kristdemokraterna menar att även under denna rubrik bör ett mål och viljeinriktning formuleras.

Övrigt

Kristdemokraterna saknar helt området **Nationella minoriteter** i programmet.

”**Leksands kommuns riktlinje för minoritetsfrågor och teckenspråk**” tydliggör kommuns ansvar när det gäller nationella minoriteter, minoritetsspråken samt det svenska teckenspråket i linje med gällande konventioner och lagstiftning. Där står bland annat att kommunen ska ansvara för att

- främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och att använda det egna minoritetsspråket med särskilt fokus på barn,
- erbjuda litteratur på minoritetsspråken på kommunens samtliga folkbibliotek.

Ur Riktlinje för minoritetsfrågor och teckenspråk Leksands kommun

4 Riktlinje för minoritetsfrågor Leksands kommun

4.1 Syfte Syftet med riktlinjen är att tydliggöra Leksands kommuns ansvar när det gäller nationella minoriteter, minoritetsspråken samt det svenska teckenspråket i linje med gällande konventioner och lagstiftning.

4.2 Mål Målet är att skydda de nationella minoriteterna, att stärka möjligheterna för minoritetsgrupperna att vara delaktiga, stödja minoritetsspråken så att de hålls levande samt tillgodose språkbehoven för teckenspråkiga personer. Mål och delmål ska integreras i verksamhetsdokument för mänskliga rättigheter, demokratifrågor, social hållbarhet, folkhälsa med mera, och i verksamhetsplaner för sektorer och utskott/nämnd.

4.3 Avgränsning Denna riktlinje utgör ett styrdokument och förhåller sig övergripande till de allmänna bestämmelserna i minoritetslagen samt språklagen i allmänhet och i de delar som rör det svenska teckenspråket.

LEKSAND

Riktlinjen avgränsas därmed utifrån att Leksands kommun inte ingår i ett, enligt minoritetslagen specificerat, förvaltningsområde och därmed inte berörs av de särskilda bestämmelserna för ett sådant.

5.1 Information om rättigheter

Leksands kommun ska:

· Informera de nationella minoriteterna och teckenspråkiga personer om deras rättigheter och vilket ansvar kommunen har i enlighet med aktuell lagstiftning. Informationen ska vara tillgänglig på kommunens hemsida. Kommunstyrelsen ansvarar för att generell information finns tillgänglig.

5.2 Språk och kultur

Rättigheterna när det gäller språk och kultur regleras, förutom i minoritetslagen, även i språklagen (2009:600), skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185), bibliotekslagen (2013:801) och lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barns rättigheter.

Leksands kommun ansvarar för att:

- elever inom grundskolan, anpassad grundskola, gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola som tillhör någon av de nationella minoriteterna erbjuds modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk*
- teckenspråksundervisning erbjuds såsom modersmål, enligt kommunens riktlinjer, dvs. det krävs minst fem elever som önskar det och att det finns en lämplig lärare att tillgå,*
- information om rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk, samt att information om rätten till teckenspråksundervisning enligt skolförordningen och läroplanen för förskolan ges till vårdnadshavare*
- främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och att använda det egna minoritetsspråket med särskilt fokus på barn,*
- erbjuda litteratur på minoritetsspråken på kommunens samtliga folkbibliotek.*

5.3 Delaktighet

Leksands kommun ska:

- ge människor som ingår i de nationella minoritetsgrupperna och teckenspråkiga personer möjlighet till inflytande i frågor som berör dem,*
- erbjuda samråd med representanter för minoritetsgrupper och teckenspråkiga personer i frågor som berör dem,*
- främja barns och ungas möjligheter till inflytande och, om samråd påkallas, anpassa formerna för samråd så att det passar barns och ungas förutsättningar,*
- kommunstyrelsen/utskott/sector kan genomföra samråd på eget initiativ. En minoritetsgrupp eller flera minoritetsgrupper samt teckenspråkiga personer kan framföra önskemål om att ha samråd i en specifik fråga och då ska detta genomföras i den mån det är möjligt.*

LEKSAND

6 Äldreomsorg på minoritetsspråk

Förutom minoritetslagen så regleras äldres rättigheter inom ramen för äldreomsorgen som tillhör en nationell minoritet även i socialtjänstlagen (2001:453).

Leksands kommun ska:

- erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska, jiddisch, meänkieli, romani chib, samiska eller teckenspråk, om kommunen har tillgång till personal med sådana språkkunskaper och vill använda språket i tjänsten,*
- beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet inom äldreomsorgen,*
- informera den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorg om de möjligheter som finns,*
- verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, jiddisch, meänkieli, romani chib, samiska eller teckenspråk där detta behövs i omvårdnaden av äldre människor.*

Carin Malm

Gruppledare för Kristdemokraterna i Leksand